

deraf skulde redresseres. Det betragter jeg som en af de væsentlige Mangler ved Skoleplanen fra 1871. Den anden Anke mod denne Skoleplan er først lidt efter lidt kommen stærkt frem, hvad der jo maaske hænger sammen med, at mange Anskuelser og Opfattelser have forandret sig i den Menneskealder, der er gaaet siden 1871. Denne Anke gaar jo ud paa, at man i højere Grad skulde lægge den moderne Kultur til Grund for Undervisningen i Stedet for, at Undervisningen i de lærde Skoler til Dato maa siges at være baseret paa den klassiske Kultur. Der kan jo vistnok være meget forskellige Meninger om det berettigede heri, og i Lande som f. Eks. England, hvor man stadig har bevaret den klassiske Kultur som Grundlag for højere Dannelse, vilde det vel ogsaa være meget betænkeligt at gaa en saadan Vej. Men vi kunne vel ikke nægte, at allerede Skoleplanen fra 1871 har saa stærkt indskrænket de klassiske Studier, at det allerede nu er vanskeligt at basere den egentlige Skoledannelse væsentligt paa den klassiske Kultur, og i alt Fald kunne vi vel være enige om, at Græsk er bleven indskrænket saa stærkt ved denne Lejlighed, at Kundskaben i Græsk jo i det væsentlige indskrænker sig til Grammatik og til en mer eller mindre slavisk Oversættelse, saa at der er en stor Vanskelighed ved virkelig at komme ind paa den græske Kultur for de fleste unge Menneskers Vedkommende.

Naar nu de private Skolebestyrere i Kjøbenhavn have indgivet et Forslag om at maatte gøre et Forsøg med at bringe en tredje Retning frem, saa er det min Mening, at en saadan Tilladelse burde gives dem som et Forsøg. Det har jo fundet Tilslutning fra Undervisningsinspektionen, og baade i det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet og i det filosofiske Fakultet har Forslaget jo faaet en meget stærk anbefaling, saa det synes altsaa, som om der er temmelig stor Enighed om det. Jeg ser derfor ikke rettere, end at som et Forsøg — og Karakteren af et Forsøg er jo ogsaa fastholdt meget stærkt af Skoleinspektionen — bør en saadan Tilladelse gives de private Skoler, som maatte ønske at gøre et saadant Forsøg med den ny Retning. Helt anderledes mener jeg, Sagen stiller sig, hvis man skal gaa den Vej, Lovforslaget tilsigter. Der vil det jo egentlig ikke dreje sig om et Forsøg, der vil det dreje sig om en lovbunden Ordning for det lærde Skolevæsen, som jo ganske nødvendigt lidt efter lidt vil komme til at

udvide sig til alle de lærde Skoler. Der vil derved blive fastslaaet en tredje Retning, jævnsides med de andre. Jeg anser for at være et meget alvorligt Skridt, at man saaledes gaar til noget helt nyt, og jeg anser det for at være et meget betænkeligt Skridt, eftersom jeg ikke kan se rettere end, at den Ordning, som foreslaas i dette Lovforslag, egentlig er uheldigere end den bestaaende Tilstand. Men jeg ser heller ikke, at den højtærede Kultusminister egentlig har kunnet glæde sig ved nogen Tilslutning fra den Række af Autoriteter, som han har raadført sig med i denne Sag. Jeg ser ikke rettere, end at ligesom disse Autoriteter have anbefalet, at man gik den Vej, som de private Skolebestyrere anvise, saaledes have de enten direkte eller indirekte udtalt sig mod den Plan, som foreligger i dette Forslag.

Hovedanken, som jeg har at fremføre mod Lovforslaget, er, at der i Stedet for den højst uheldige Tvedeling, som nu er til Stede i den lærde Skole, vil komme en Tredeling, saa at de 14-aarige Elever i Skolen komme til at vælge ikke mellem to Veje, ikke mellem den historisk-sproglige og den matematiske Vej, men mellem tre Veje, saa at altsaa Forvirringen bliver meget stor, meget grænseløs, efter min Overbevisning, hvis man skulde gaa den Vej. Jeg vil til Begrundelse deraf ikke behøve at anføre mere end det, at et ungt Menneske i saa Fald allerede i 14 Aars Alderen vilde have at afgøre, om han i sin Tid vilde vælge det teologiske Studium, thi i saa Fald skulde han nemlig træffe det Valg, om han vilde læse Græsk eller ej. Vi kunne vel dog alle være enige om, at det er for tidligt at stille en saadan Fordring til et ungt Menneske. Men ogsaa lige over for det andet Krav, det, at den moderne Kultur egentlig skulde være det bærende i Udviklingen i Modsætning til den antikke Kultur, mener jeg, at Lovforslaget ikke slaar til, det bærer for meget Karakteren af at være et Kompromisforslag, det vil give Ret til begge Sider, og Følgen deraf bliver, at Hovedvægten ikke bliver lagt paa nogen af Siderne. Der gaar paa den ene Side for meget bort af de klassiske Studier, saa meget, at de egentlig ganske miste den tilbageværende Karakter af det bærende i Udviklingen; og paa den anden Side ser jeg ikke rettere, end at den moderne Kultur, som saa skulde være den bærende, ikke kommer til at blive saa overvejende, som den burde være for i Sandhed at være den bærende i Skolen. Jeg vil nærmest karaktisere Til-